

Iz Karlovca je bil prinesel Jeran ogenj slovanskega navdušenja, ki se najlepše zrcali v njegovih rodoljubnih pesmih. Kako lepe so njegove: »Tri solze kralja Rastislava«, kako živahno je dramatizovana pesem: »Ali smem Slovenec biti«, kako vneto se glasi: »Tam, kjer beli so snežniki«. Poslednjo in dokaj drugih je prevedel iz češčine. Tu naj opomnim, da je poleg češkega poznal do malega vse slovanske jezike. Vešč je bil tudi italijanščini, madjarščini in arabščini. Večina Svitoslavovih pesmi seveda opeva verske predmete. Med nabožnimi pesmimi so posebno lepe nekatere Marijine.

Jeran je bil goreč častilec Koseskega, katerega je proslavljal v »Novicah« in v »Danici«, ter nasprotnik Prešernov. Nadaljeval je v 18. stoletju započeto borbo zoper narodne pesmi, dasi jih je kot dijak sam nabiral ter pošiljal Vrazu.¹⁾ Kadar je izšla kaka slovenska leposlovna knjiga, jo je sprejel z jako osoljenimi opazkami v »Danici«, trdeč, da takega pohujšljivega blaga ni treba Slovencem. Do zadnjega dihljaja je svaril rojake pred »babeževskim« slovstvom. Nasprotnik je bil tudi našemu listu, toda bil je tudi kot nasprotnik poštenjak. Izza njegove polemike nikdar ni štrlel napuh, nego istinita, blaga verska vnema. Novodobnega zavijanja in natolcevanja ni poznal Jeran. Njegova pisava je izvirna, polna drznih konstrukcij; zabeljeval jo je pogostoma s svojimi skovankami, ki nas živo spominjajo pravila, katero daje Prešernov pisar učencu: . . . »K tem deni konce: *ača, išče, ulja, on, ovka, ovec*, druge pritikline.« Trdovratno se je držal polglasnega *e* pred *r*. Jako nerad se je ločil od gorenjskega *š* mesto *šč*.

Ob Jeranovem grobu plaka učeča se mladina. Njej je bil s svojo dijaško kuhinjo, za katero je neutrudno nabiral doneske pri svojih mnogoštevilnih znancih, pravi oče. Naša kulturna zgodovina ga bode imenovala mej največjimi dobrotniki slovenskega dijaštva. Blag mu bodi spomin!

—o—

† Josip Škofic. Dne 18. m. m. je preminil v Ljubljani, po kratki, a mučni bolezni g. Josip Škofic, c. kr. sodni pristav v Vel. Laščah. Gotovo je nepričakovana vest o njegovi smrti presenetila in nemilo užalila vse njegove mnogobrojne tovariše in znance, ki so vsi čislali pokojnika zaradi njegovega skromnega in ljubeznivega značaja. A ne samo kot bivšemu kolegu posvečujemo rajniku te vrstice, ampak tudi kot slovstveniku. Živo nam je še v spominu, kako se je začel, prišedši na Dunaj, zanimati za slovstvo. Tačas (1878—1880) je še izdajal Stritar »Zvon«, in da je Stritar v odlično svoje glasilo sprejemal tudi Škofičeve povesti — priobčene so bile pod psevdonomom »Josephus« — samo to dejstvo že priča dovolj o pisateljski nadarjenosti pokojnikovi.

Že lani je iskal rajnik opešanemu zdravju leka v Bledu, kjer je bival dlje časa pri »Petranu«, in ondotno bivanje mu je dobro delo, kakor je bilo videti. Zato nas je prav iznenadilo, ko je pred par tedni prišel iskat zdravja v — Gorico; a tedaj mu je bilo že vtisnjeno na lice smrtno znamenje. In res je Škofic sam kmalu uvidel, da je Gorica pač Nizza zdravim, ne pa — neozdravnim bolnikom, in vrnil se je v domači kraj, odkoder smo že za malo dni prejeli žalostno vest o njegovi smrti.

Bodi mu blag spomin!

¹⁾ Fr. Markovič, St. Vraz.